

הברכות לקראת קבלת פני משיח

בראיית המשיח

בראיית המשיח יש לברך שחלק מחכמתו ושחלק מכבודו:

1. בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁחָלַק מִחֲכָמָתוֹ לִירְאָיו:
2. בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁחָלַק מִכְבוֹדוֹ לִירְאָיו:

וכן יש לברך ברכת שהחיינו על השמחה בראייתו:

3. בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁהַחַיְנוּ וְקִיְמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לְזֶמַן הַזֶּה:
4. בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁפָכְרָה לּוֹ בְּעוֹלָמוֹ:

בהתאסף יחד שבטי ישראל

בראיית שישים רבוא מישראל יש לברך חכם הרוים:

1. בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם חָכֵם הָרוּיִם:

בשמיעת בשורת הגאולה

על בשורת הגאולה יש לברך הטוב והמטיב:

- א. בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַטוֹב וְהַמְטִיב:

בראיית אליהו הנביא

כשאלהו יבוא ילכו להקביל פניו (עירובין מג: ורש"י).
בראיית אליהו יש לברך שחלק מחכמתו:

- ב. בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁחָלַק מִחֲכָמָתוֹ לִירְאָיו:
- ג. בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁהַחַיְנוּ וְקִיְמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לְזֶמַן הַזֶּה:

ביום הגאולה

יש שכתב לברך ברכת אשר גאלנו מגלות המר הזה וכו' בא"י
גואל ישראל כמו בליל פסח. ומשמע מדבריו שכן נוסח הברכה:

- ד. בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר גָּאֵלְנוּ מִגְלוֹת הַמֶּר הַזֶּה וְנִוְדָה לָךְ שִׁיר חֲדָשׁ עַל גְּאוּלְתָּנוּ וְעַל פְּדוּת נַפְשָׁנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה ה' גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

יש שכתב שיום הגאולה יקבע ליום טוב ויש לקדש בו קידוש היום
(ולא נתברר מהו נוסח הקידוש), ואז יברכו ברכת שהחיינו על היום:

- ה. בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁהַחַיְנוּ וְקִיְמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לְזֶמַן הַזֶּה:

¹ שו"ע סי' רכ"ד סעיף ו' ח', וכן כתב בשו"ת מנחת שלמה ח"א סי' צא אות כ"ז. ומקדמים ברכת חכמתו לכבודו כמ"ש ר"ג ל"פשיץ בארחות חיים (סי' רכ"ד).

² שו"ע רכ"ה א' א' כמובא לעיל בראיית פני אליהו, עיי' שם בהערה. ראה את המשיח לפני שהתגלה: עיי' בספר מלוכי מרדכי (סי' ס"ט ס"ק כ"ח) שנתפק לפי דברי החת"ס שהמשיח נמצא בנפשו וכאשר יגיע הזמן הקב"ה יענה עליו רוח ממרום, האם מי שראהו תוך ל' יום לפני התגלותו יוכל לברך שהחיינו.

³ שו"ע סי' רכ"ה סעיף י'. [ובשעה"צ אות ל"ג כתב שלא נהגו בברכה זו כיון שצריך בריות נאות ביותר ומי יכול לשער דבר זה, אמנם מלך המשיח יהיה נאה ביותר (עי' תהלים מ"ה שמדבר במלך המשיח כמש"כ באבן עזרא רד"ק ומצודות), ומסתבר שיברכו עליו ברכה זו].

⁴ כמובא בברכות נח. ובשו"ע סי' רכ"ד סעיף ה'. וכן בשו"ת מנחת שלמה ח"א סי' צא אות כ"ז בברכות שיש לברך בקבלת פני משיח. ומתנו בשם הגר"ח קניבסקי שליט"א שגם נשים וטף מצטרפים לשישים ריבוא. וכן אין צריך לראות את כלם אלא מספיק מקצתם.

שמע כמה שמועות יחד: כתב המשני"ב סק"ב שאם שמע כמה שמועות מברך על כולם ברכה אחת. ובשעה"צ סק"ג הוסיף שגם אם לא שמע כולם יחד, כל שלא בירך על הראשונה מברך על כולם ברכה אחת. ולפי זה אם ישמע על ביאת המשיח, ועל תחית המומים וקיוצו נחיי ישראל וביני במלך, יברך על כולם ברכה אחת.

² שו"ע או"ח סי' רכ"ד סעיף ו'.

³ שו"ע או"ח סי' רכ"ה סעיף א', הרואה את חברו לאחר שלשים יום אמר שהחיינו. ובמשנ"ב סי' רכ"ה סק"ה ור"כ"ג סק"ב כתב שבראיית בנו ובתו שנולדו לו מברך שהחיינו אף שלא ראה אותם מעולם כיון שיש לו שמחה. ולפי"ז בראיית פני אליהו ודאי יש שמחה גדולה אף שלא ראהו מעולם. וכתב הגר"י זילברשטיין שליט"א בספר תורתך שעשועי תשובה ב' עפ"י לשון הגמ' בברכות נח, שיש להקדים את ברכת שחלק לשהחיינו.

⁴ כ"כ בספר לב חיים (להגר"ח פלאג') ח"ב סי' מ"ב.

⁵ כ"כ בלב חיים שם בשם הכנה"ג שיום ביאת המשיח יהיה יו"ט ויעשו קידוש, ואם נח' יברכו שהחיינו על היום כמו בשאר יו"ט. ולפי דבריו לכאורה יאמרו גם הלל לאחר התפילה כמו ביו"ט.

מקורות
והוספות

^א כיון שמועה טובה לו ולאחריה, שו"ע או"ח סי' רכ"ב סעיף א'. [וכן נקט הגר"א נחובסקי זצ"ל (בר אלמונים ס"ט קע"ו), אגן הסהר חס"ו], שמברך הטוב והמטיב ולא שהחיינו, כיון שנחשב טובה אחת לכלום, וכן כתב לנו הגרש"א שרן שליט"א. ומש"כ בשו"ת מנחת שלמה ח"א סי' צא אות כ"ז שיש לברך שהחיינו בעת קבלת פני משיח, היינו בשעת ראיית פני המשיח].

שמיעה מאדם נאמן: במ"ב סי' רכ"ב סק"א כתב שמברך דווקא אם שמע מפי אדם נאמן שראה בעצמו, ובשעה"צ סק"א הוסיף דאפשר שצריך גם שיהיה מוחזק בכשרות ולא סתם אדם.

כל זמן שמע מאדם: כתב הכף החיים שמברך כל זמן שהוא בתוקף שמחתו. וכן מוכח בשעה"צ סי' רכ"ב סק"ג.